

Lohjan kaupunki

**Lohjan kaupungin ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten
perhehoidon toimintaohje 1.1.2019**

Sisällysluettelo

1	Perhehoidon säädösperusta.....	3
2	Perhehoidon määrittely.....	3
	2.1 Perhehoidon muodot.....	4
	2.2 Omaishoidon ja perhehoidon välinen ero.....	4
3	Perhehoitaja ja perhehoitokoti.....	5
4	Perhehoitoon sijoittaminen.....	7
5	Toimeksiantosopimus.....	8
6	Perhehoitajalle maksettavat korvaukset.....	9
	6.1 Hoitopalkkio.....	9
	6.1.1 Hoitopalkkio pitkäaikaisessa perhehoidossa.....	10
	6.1.2 Hoitopalkkio lyhytaikaisessa perhehoidossa.....	10
	6.2 Kulukorvaus.....	12
	6.3 Palkkiot ja kulukorvaus perhehoidon keskeytyksen ajalta.....	12
	6.4 Käynnistämiskorvaus.....	14
	6.5 Matkakorvaukset.....	14
7	Perhehoitajan asema.....	15
	7.1 Perhehoitajan oikeus vapaaseen.....	15
	7.2 Perhehoitajan sosiaaliturva ja vakuutukset.....	15
	7.3 Perhehoitajan tuki ja valvonta.....	15
	7.4 Perhehoitajan ilmoitusvelvollisuus.....	16
	7.5 Vaitiolovelvollisuus ja tietojensaanti.....	17
8	Perhehoidon päättyminen.....	17
9	Perhehoitoon sijoitettua henkilöä koskevat asiat.....	17
	9.1 Perhehoidon asiakasmaksu.....	18
	9.2 Perhehoitoon sijoitetun henkilön yksityisvarat.....	18
10	Asiakkaan katoaminen perhekodista.....	19
11	Asiakkaan kuolema perhehoitokodissa.....	19

Perhehoidon toimintaohje

Lohjan kaupungin ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten perhehoidon toimintaohje on hallinnollinen ohje siitä, miten kaupungin alueella toteutetaan toimeksiantosopimussuhteista ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten perhehoitoa. Toimintaohjeen tavoitteena on luoda alueelle yhtenäinen perhehoidon toimintatapa toteuttaa, lisätä ja kehittää perhehoitoa.

Ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten perhehoidon toimintaohje tulee voimaan 1.1.2019 ja korvaa aiemman käytössä olleen perhehoidon toimintaohjeen.

Perhehoitajille maksettavia hoitopalkkioita, kulukorvauksia ja käynnistämiskorvauksia tarkistetaan perhehoitolain 16 § ja 19 § mukaan kalenterivuositain.

1 Perhehoidon säädösperusta

Perhehoidossa noudatetaan mm. seuraavia lakeja ja asetuksia perhehoitoa järjestettäessä:

- Perhehoitolaki (263/2015)
- Laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977)
- Asetus kehitysvammaisten erityishuollosta (988/1977)
- Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987)
- Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (759/1987)
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (980/2012)
- Sosiaalihuoltolaki (1301/2014) ja asetus (607/1983)
- Kunnallinen eläkelaki (549/2003)
- Tapaturmavakuutuslaki (608/1948), muutos (419/1992)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki (734/1992) ja Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
- Hallintolaki (434/2003)
- Hallintolainkäyttölaki (586,1996)
- Kotikuntalaki (201/1994)
- Henkilötietolaki (523/1999)

2 Perhehoidon määrittely

Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun osapäiväisen- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan kodissa tai hoidettavan kotona. Sen tavoitteena on antaa perhehoidossa olevalle henkilölle mahdollisuus kodinomaiseen ja tarpeenmukaiseen hoitoon sekä läheisiin ihmissuhteisiin perheenjäsenenä.

Perhehoidolla pyritään edistämään perhehoidossa olevan henkilön hyvinvointia, toimintakykyä, perusturvallisuutta ja sosiaalisia suhteita. Perhehoitoon sijoittamisen lähtökohtana ovat asiakkaan elämäntilanne, aikaisemmat elämänkokemukset sekä hoivan ja huolenpidon tarve.

Perhehoitoa voidaan antaa henkilölle, jonka hoitoa, kasvatusta tai muuta huolenpitoa ei voida tarkoituksenmukaisesti järjestää hänen omassa kodissaan tai muita sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja hyväksikäyttäen ja jonka ei katsota olevan laitoshuollon tarpeessa.

2.1 Perhehoidon muodot

Perhehoito voi olla lyhytaikaista tai pitkäaikaista perustuen yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan, palvelusuunnitelmaan ja/tai erityishuolto-ohjelmaan (kehitysvammaiset). Perhehoidolla tarkoitetaan perhehoitolain mukaista toimeksiantosopimukseen perustuvaa perhehoitoa. Toimeksiantosopimuksessa määritellään tapauskohtaisesti perhehoidon muoto ja kesto.

Pitkäaikainen perhehoito voi olla itsenäiseen elämään kuntouttava välivaihe tai pysyvämpi asumisen ja elämisen järjestely. Lapsille ja nuorille, jotka eivät voi asua omassa kodissaan, pitkäaikainen perhehoito on ensisijainen vaihtoehto, jonka mahdollisuudet tulee aina selvittää.

Lyhytaikaista perhehoitoa voidaan järjestää mm. omaishoitajan vapaan järjestämiseksi, vanhempien jaksamisen tukemiseksi. Lyhytaikaisen perhehoidon tavoitteena on tukea ikäihmisen, pitkäaikaissairaana tai vammaisen kotona asumista. Säännöllinen lyhytaikainen perhehoito on kestoltaan enintään 14 vuorokautta kuukaudessa.

Määräaikainen perhehoito, jota toteutetaan väliaikaisena järjestelynä mm. sairaalasta kotiutuessa, perhehoitopaikkaa vaihdettaessa, pitempiä aikaista asumispaikkaa odotettaessa tai pitkäaikaisen perhehoitajan vapaan aikana, tulkitaan lyhytaikaiseksi perhehoidoksi.

Osapäiväperhehoitoa on hoito, joka kestää saman vuorokauden aikana enintään 10 tuntia. Yön yli kestävä hoito on lyhytaikaista perhehoitoa.

Hoidettavan kotona tapahtuva perhehoito määritellään lyhytaikaiseksi perhehoidoksi. Kotona tapahtuvaa perhehoitoa voidaan järjestää mm. omaishoitajan vapaan järjestämiseksi tai itsenäisen asumisen tukemiseksi siirtymävaiheessa.

2.2 Omaishoidon ja perhehoidon välinen ero

Omaishoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona ennakkovalmennuksen suorittaneen perhehoitajan toimesta. Mikäli henkilön hoitajana toimii oma lapsi, vanhempi, isovanhemmat, sisarukset tai avio-/ avopuoliso, hoito on omaishoitoa.

3 Perhehoitaja ja perhehoitokoti

Perhehoitajalla tarkoitetaan henkilöä, joka hoidon järjestämisestä vastaavan kaupungin kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen perusteella antaa perhehoitolaissa tarkoitettua perhehoitoa kodissaan tai hoidettavan kotona. Perhehoitaja asuu ympärivuorokautisesti hoidossa olevien henkilöiden kanssa. Perhehoitajaksi voidaan hyväksyä henkilö, joka koulutuksensa, kokemuksensa tai henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella on sopiva antamaan perhehoitoa.

Uusien perhehoitajiksi aikovien on suoritettava ennakkovalmennus ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä. Valmennuksen tavoitteena on auttaa perhehoitajaksi aikovaa perhettä tekemään tietoinen päätös perhehoitajaksi ryhtymisestä, sitoutumisesta tehtävään ja arvioida perheen valmiuksia ja edellytyksiä toimia tehtävässä. Erityisistä syistä ennakkovalmennus voidaan suorittaa vuoden kuluessa sijoituksen alkamisesta (Perhehoitolaki 263/2015 6§).

Perhehoitaja luo hoidettavalle turvallisen ja virikkeitä antavan hoitoympäristön ja huomioi hoito- ja/tai kasvatustehtävässään hoidettavan kehityksen erityistarpeineen sekä turvaa hoidettavan ja hänen läheistensä yhteydenpidon ja suhteet. Perhehoitoon sijoitetulla on tasa-arvoinen asema perheen muihin jäseniin nähden. Perhehoidettavan käytössä ovat kaikki kodin yhteiset tilat.

Perhehoitokodissa voidaan hoitaa enintään neljää henkilöä perhehoitajan kanssa samassa taloudessa asuvat alle kouluikäiset ja muut erityistä hoitoa ja huolenpitoa vaativat henkilöt mukaan luettuina. Hoidettavien määrästä voidaan poiketa, mikäli on kyse hoidon antamisesta sisaruksille tai saman perheen jäsenille.

Perhehoitokodissa hoidettavien henkilöiden määrä voi olla enintään kuusi, jos perhehoitokodissa annettavasta hoidosta vastaa vähintään kaksi ennakkovalmennuksen käynnyttä, perhekodissa asuvaa henkilöä, joista ainakin toisella on lisäksi tehtävään soveltuva koulutus ja riittävä kokemus hoito- ja kasvatustehtävistä (Perhehoitolaki 263/2015 7§.) Huom. perhehoitolain 9 §:ssä säädetään hoidettavien henkilöiden määrästä poikkeamisesta!

Enimmäismäärästä voidaan poiketa silloin, kun perhehoitaja sijaistaa toista perhehoitajaa tämän vapaan aikana. Järjestelystä on aina etukäteen sovittava kaupungin vastuutyöntekijän kanssa. Järjestelyä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon, että hoidettavien keskinäinen kanssakäyminen, toimintakyky ja hoidon tarve sekä perhekodin tilat mahdollistavat järjestelyn.

Perhehoitokoti on kaupungin hyväksymä yksityiskoti, jossa perhehoitoa annetaan. Perhekodin sopivuutta arvioidessa otetaan huomioon erityisesti seuraavat asiat:

- perheen ihmissuhteet ja ilmapiiri
- perhehoitajan mahdollisuudet ottaa huomioon ja vastata perhehoitoon sijoitettavan tarpeisiin hänen etunsa mukaisesti
- perhehoitajan valmiudet toimia yhteistyössä viranomaisten, omaisten ja muun yhteistyöverkoston kanssa

- perhekodin jäsenten valmius hyväksyä kaikkien tasavertaisuus ja perhekodin toiminta
- perhehoitokodin tilat, varustetaso, turvallisuus, esteettömyys, terveydelliset olosuhteet ja kodin lähiympäristö. Aikuiselle perhehoidon asukkaalle tulee pitkäaikaisessa perhehoidossa pääsääntöisesti olla oma huone. Lyhytaikaisessa perhehoidossa hoidettavana oleva aikuinen henkilö voidaan sijoittaa kahden hengen huoneeseen.
- perhehoitokodissa jokaisen asukkaan huone varustetaan palovaroittimella. Huoneiden lisäksi asennetaan vähintään 1 palovaroitin asunnon jokaista alkavaa 60 neliötä kohden kerroskohtaisesti. Palovaroittimia tulee testata säännöllisesti. Perhehoitokoti varustetaan vähintään yhdellä käsisammuttimella, lisäksi keittiö varustetaan sammutuspeitteellä.

Kun kunta valmistelee perhehoitolaissa tarkoitettua toimeksiantosopimusta alaikäiselle annettavasta perhehoidosta, tulee kunnan tai kuntayhtymän ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä pyytää henkilöltä nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu rikosrekisteriote. (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002.)

Perhehoitajan puolison ja täysi-ikäisen lapsen tulee myös toimittaa rikosrekisteriote, mikäli he asuvat samassa taloudessa ja /tai osallistuvat säännöllisesti hoitoon. Rikosrekisteriote ei saa olla kuutta kuukautta vanhempi. Rikosrekisteriote on maksullinen ja se tilataan Oikeusrekisterikeskukselta.

Kaupungin vastuuhenkilöt tekevät arvioinnin perheen tai henkilön soveltuvuudesta perhehoitajaksi. Arviointiin liittyvillä kotikäynneillä käydään läpi perhehoitajaksi aikovan omaa elämänhistoriaa ja selvitetään muita perhehoitajuuteen sekä perhehoitokotiin liittyviä vaatimuksia ja velvoitteita.

Ehdottomat esteet perhehoitajaksi ryhtymiselle:

- perheessä käytetään fyysisiä rajoitusmenetelmiä, jotka eivät ole asukkaan edun mukaisia
- rikosrekisterimerkintä liittyen lapsiin kohdistuviin tai pahoinpitelyrikoksiin
- aktiivinen / pitkäaikainen lastensuojelun asiakkuus perheessä
- fyysinen pitkäaikaissairaus, jonka ennustetaan aiheuttavan toimintakyvyn laskua
- päihde- tai mielenterveysongelma perheessä
- taloudelliset vaikeudet perheessä
- joku perheenjäsenistä vastustaa perhehoitoperheeksi ryhtymistä
- perheen elämään ja arkeen erittäin voimakkaasti vaikuttava elämänsäköisuus
- hylkäävä arvio ennakovalmennuksesta

4 Perhehoitoon sijoittaminen

Perhehoidon onnistumisen kannalta on tärkeää, että perhehoitoa tarvitseva henkilö sijoitetaan juuri hänelle sopivaan perheeseen. Kaupunki päättää, voidaanko perheeseen sijoittaa kyseessä oleva henkilö vai ei. Perhesijoitusta suunniteltaessa selvitetään myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja muiden tukitoimien tarve ja saatavuus.

Kaupungin työntekijä arvioi ikäihmisen, pitkäaikaissairaana tai vammaisen henkilön perhehoidon tarvetta. Sijoitettavan henkilön lisäksi tiedustellaan omaisten ja läheisten mielipidettä. Mikäli henkilöä ollaan sijoittamassa pitkäaikaisessa perhehoidossa kahden hengen huoneeseen, kaikkien osapuolten tulee hyväksyä järjestely.

Kaupungin työntekijä arvioi perhehoitajan valmiuksia vastata kyseisen henkilön tarpeisiin ja ottaa yhteyttä sopivaksi arvioituun perheeseen. Perhehoitaja arvioi saamiensa tietojen perusteella omia valmiuksiaan pitää huolta ko. henkilöstä ja ilmoittaa kaupungin työntekijälle päätöksestään.

Kaupungin työntekijä järjestää perhehoitoon tutustumisen. Jos perhehoitopaikka otetaan vastaan, kaupungin työntekijä tekee toimeksiantosopimuksen perhehoitajan kanssa (liite 1).

Kun kaupunki on tehnyt sijoituspäätöksen, sen velvollisuus on tukea ja auttaa perhehoitajaa tehtävässään. Tutustuminen aloitetaan perhehoitajan ja perhehoitoon tulevan henkilön molemminpuolisilla vierailuilla. Perhehoitajalla on lainmukainen oikeus saada tietää hoidon onnistumisen kannalta oleelliset tiedot hoitoon tulevan henkilön elämänhistoriasta ja terveydentilasta.

Perhehoidon aikana tarvittavan tuen järjestämiseksi perhehoitajalle on nimettävä jokaista hoidettavaa varten vastuutyöntekijä (yhteyshenkilö). Perhehoitajalle on järjestettävä toimeksiantosopimukseen kirjattavalla tavalla riittävä mahdollisuus saada tukea ja tavata vastuutyöntekijää.

Perhehoitoon ei sovellu henkilö, joka

- tarvitsee jatkuvaa sairaalatasoista hoitoa tai
- valvoo öisin ja häiritsee muita tai
- tarvitsee säännöllisesti apua öiseen aikaan tai
- on aggressiivinen, eikä käyttäytymistä saada hallintaan niin, että perhehoitajan tai muiden perhehoitokodissa asuvien henkilöiden turvallisuus voitaisiin taata tai
- karkailee niin paljon, että valvonta on mahdotonta tai
- ei kykene liikkumaan itsenäisesti tai tarvitsee liikkumiseen ja siirtymiseen sellaisia apuvälineitä, joiden käyttäminen ei ole mahdollista perhehoitokodissa
- tarvitsee jatkuvasti päivittäisissä toiminnoissaan kahden henkilön apua
- ei sitoudu yhteistyöhön tai jonka omaiset eivät sitoudu yhteistyöhön

5 Toimeksiantosopimus

Toimeksiantosopimuksessa perhehoitaja ja kaupunki sopivat hoitosuhteeseen liittyvät molemminpuoliset oikeudet ja velvollisuudet. Toimeksiantosopimus tehdään jokaisen perhehoitoon sijoitetun osalta erikseen, ennen sijoittamista tai välittömästi sen alettua.

Jokaisesta perhehoidossa olevasta asiakkaasta tehdään toistaiseksi voimassa oleva toimeksiantosopimus. Erityisistä syistä toimeksiantosopimus voidaan tehdä määräaikaisena.

Toimeksiantosopimuksen tehnyt perhehoitaja ei ole työsopimuslain (55/2001) 1. luvun 1§:n tarkoittamassa työsopimussuhteessa kuntaan.

Toimeksiantosopimuksen allekirjoittavat perhehoitaja (yleensä molemmat perheen puoliset) ja kaupungin perhehoidosta vastaava työntekijä. Sopimus tarkistetaan tilanteen muuttuessa ja tarkistamisesta on käytävä neuvottelu, kun toinen osapuoli sitä vaatii. Sopimusta ei saa yksipuolisesti muuttaa. Pitkäaikaisen perhehoidon toimeksiantosopimuksen liitteeksi tulee hoidettavaa koskeva palvelusuunnitelma.

Toimeksiantosopimuksessa sovitaan

1. sopijapuolet
2. perhehoidossa oleva henkilö
3. sopimuksen sisältö
  - perhehoidon muoto (pitkäaikainen, lyhytaikainen, osapäivä)
  - mikäli perhehoito toteutetaan hoidettavan kotona
  - hoitopalkkion saaja
  - hoitopalkkion määrä ja maksuaikataulu
  - kulukorvaus ja maksuaikataulu
  - käynnistämiskorvaus
  - erityisten kustannusten korvaaminen
  - sopimuksen voimassaoloaika
  - perhehoitajan oikeus vapaaseen ja vapaan toteuttaminen
  - palkkion maksaminen ja kustannusten korvaaminen vapaan ajalta (esim. ateriovähennysten toteutusaikataulu)
  - perhehoitajan valmennus, työnohjaus, koulutus ja tuki
  - vastuutyöntekijä (yhteyshenkilö)
  - sopimuksen irtisanominen
  - noudatettava toimintaohje
  - perhekodin hyväksyminen
  - perhehoitajan velvoitteet
  - liitteet
  - toimeksiantosopimuksen tarkistaminen
  - kaupungin ja perhehoitajan yhteistyö

Toimeksiantosopimuksessa on tarvittaessa liitteenä:

- selvitys perhehoidossa olevan henkilön oikeuksista, tukitoimista ja harrastustoiminnasta sekä näiden toteuttamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä
- suunnitelma perhehoidossa olevalle henkilölle järjestettävistä perhehoidon toteuttamiseksi tarpeellisista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista ja muista tukitoimista

Perhehoidon käynnistyessä voidaan molemminpuolisesti sopia erikseen koeajasta, jolloin irtisanomisaika ei ole voimassa.

Mikäli perhekoti tai siellä annettava hoito todetaan sopimattomaksi tai puutteelliseksi, kaupunki pyrkii perhehoitajalta saadun selvityspyynnön avulla ja esimerkiksi työnohjauksella tai muilla toimenpiteillä saamaan hoidon tason vaatimustensa mukaiseksi.

Perhehoitolain (263/2015) 22 §:n mukaan jos puutetta ei korjata annetussa määräajassa tai jos puutetta ei voida korjata ilman kohtuutonta vaivaa tai kohtuullisessa ajassa, toimeksiantosopimus voidaan purkaa välittömästi. Tällöin myös maksut päättyvät välittömästi.

6 Perhehoitajalle maksettavat korvaukset

Perhehoidosta maksetaan perhehoitajalle hoitopalkkiota, kulukorvausta sekä erikseen harkittavaa käynnistämiskorvausta. Perhehoitolaissa (263/2015 16§ ja 17§) määritellään palkkion (799,84€/kk 1.1.2019-) ja kulukorvauksen (420,09€/kk 1.1.2019-) vähimmäismäärät sekä käynnistämiskorvauksen enimmäismäärä (2983,40€ 1.1.2019-). Perhehoidon palkkiot ja kulukorvaukset tarkistetaan kalenterivuosittain Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kuntatiedotteen mukaisella indeksitarkistuksella.

Hoitopalkkio on veronalaista tuloa ja se kartuttaa eläkettä. Kulukorvauksesta toimitetaan myös ennakonpidätys. Koska kulukorvaus ei ole perhehoitajalle todellista tuloa, saadaan sitä koskeva vähennys tehdä verotuksessa. Perhehoidon palkkioiden ja korvausten jakamisesta puolisoitten kesken voidaan sopia erikseen.

Korvausten maksu perustuu pitkäaikaisen perhehoidon osalta sovittuun kuukausipalkkioon, josta vähennetään tarvittaessa perhehoitajan toimittaman poissaolopäiväilmoituksen mukaiset ateriamaksut. Lyhytaikaisessa perhehoidossa korvausten maksu perustuu käyttöpäiväilmoituksen mukaisiin toteutuneisiin hoitopäiviin.

6.1 Hoitopalkkio

Hoidosta maksettava palkkio perustuu kunkin hoidossa olevan henkilön yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan, palvelusuunnitelmaan ja/tai erityishuolto-ohjelmaan sekä hoitoon käytettävään aikaan ja hoidon vaativuuteen. Hoidon tarve arvioidaan käyttäen apuna toimintakykymittareita (esim. RAVA) ja yksilöllisestä kokonaistilanteen arviointia. Arvioinnista vastaa perhehoidosta vastaava viranhaltija, tarvittaessa yhteistyössä eri asiantuntijoiden kanssa. Hoitopalkkion suuruus määritellään toimeksiantosopimusta soveltamalla ja sitä tarkistetaan, mikäli perhehoidossa olevan henkilön tilanteessa tapahtuu muutoksia.

6.1.1 Hoitopalkkio pitkäaikaisessa perhehoidossa

Hoidon vaativuuden ja sitovuuden maksuperusteena on avun, ohjauksen ja valvonnan tarve. Hoidon sitovuutta vähentää muun muassa asiakkaan päivätoimintaan osallistuminen. Päivätoimintaan osallistuminen määritellään asiakkaan palvelusuunnitelmassa. Päivätoiminnaksi luetaan myös päiväkotia, koulu tai päiväaikainen muu toiminta.

Viranhaltija voi erityisharkinnallaan korottaa hoidon vaativuudesta johtuen palkkioluokkia enintään 10 %. Korotus voi olla myös määräaikainen.

6.1.2 Hoitopalkkio lyhytaikaisessa perhehoidossa

Lyhytaikaisen perhehoidon palkkio maksetaan perhehoitajalle yhtäjaksoisesti toteutuneilta hoitopäiviltä. Hoitopäiväksi lasketaan kalenteripäivä, jolloin henkilö on ollut perhehoidossa. Esim. asukas tulee perjantaina klo 18 ja lähtee sunnuntaina klo 18, hoitopalkkio maksetaan kolmelta päivältä. Hoitopalkkio perustuu hoidon vaativuuteen ja sitovuuteen.

Ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten perhehoidon palkkiot 2019					
	Hoitopalkkio 1. palkkioluokka	Hoitopalkkio 2. palkkioluokka	Hoitopalkkio 3. palkkioluokka	Kulukorvaus	Käynnistämiskorvaus max
Pitkäaikainen perhehoito	799,84 - 898,73€/kk	898,73 - 1007,88 €/kk	1007,88 -1116,02 €/kk	559,03 €/kk	2983,40€
Lyhytaikainen perhehoito	53,04 €/pv	63,25 €/pv	92,83 €/pv	23,3 €/pv	2983,40€
Lyhytaikainen osa-aikainen perhehoito	26,53 €/pv	36,72 €/pv	46,92 €/pv	15,25 €/pv	2983,40€
Lyhytaikainen perhehoito hoidettavan kotona	78,55 €/pv	88,75 €/pv	98,96 €/pv	-	-
Lyhytaikainen osa-aikainen perhehoito hoidettavan kotona	40,81 €/pv	51,01 €/pv	61,2 €/pv	-	-
<ol style="list-style-type: none"> 1. Luokka: Asiakas on ohjausta ja tukea tarvitseva, suhteellisen omatoiminen. Asiakkaalla ei ole vaativia perussairauksia tai rajoitteita tai psyyken / käytösongelmia. Lisäsairauksia voi olla, mutta ne ovat hallinnassa eivätkä vaadi seurantaa. 2. Asiakas tarvitsee lähes kaikessa päivittäisessä toiminnassa paljon ohjausta ja apua sekä valvontaa. Asiakkaalla on lieviä käyttäytymis- tai psyyken ongelmia tai hoitoa ja seurantaa tarvitsevia lisäsairauksia. 3. Asiakas tarvitsee kaikessa päivittäisessä toiminnassa paljon apua ja jatkuvaa valvontaa. Asiakkaalla on vaikeita lisäsairauksia, rajoitteita ja/tai psyyken ongelmia tai haasteellista käyttäytymistä. Hoito vaatii erityisosaamista tai intensiivistä, päivittäistä kuntouttavaa työtä. Asiakas on vaikeasti muistisairas tai vaikeasti liikunta- ja monivammainen. <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäaikaisen perhehoidon palkkiota määriteltäessä huomioidaan hoidon vaativuus ja sitovuus. Mikäli hoidettava käy esim. päivätoiminnassa, vaikuttaa tämä palkkioon. - Perhehoidon palkkiota voidaan korottaa, mikäli hoidettava vie 1,5 tai kaksi paikkaa. Tällöin maksetaan hoitopalkkio 1,5 tai kaksinkertaisena. Palkkioperuste selvitetään aina erikseen yksilöllisesti. Tällä ei ole vaikutusta muihin kulukorvauksiin. - osa-aikainen tarkoittaa alle 10 h päivä- tai alle 12 h yöhoito. 					

6.2 Kulukorvaus

Pitkäaikainen perhehoito

Kulukorvausten perusteena käytetään perhehoidossa olevan henkilön hoidosta ja ylläpidosta aiheutuvia todellisia kustannuksia ja kunkin hoidossa olevan henkilön yksilöllisiä tarpeita. Kulukorvaus kattaa perhehoidossa olevan henkilön ateriat, asumisen ja muut kulut. Alla eriteltynä kustannuksia:

- 1) Ravintomenot (hoidettavan allergia- ja erityisruokavaliot voivat korottaa kulukorvausta)
- 2) Pesuaineet, wc- ja talouspaperit
- 3) Asumisesta ja asunnon käytöstä aiheutuvat menot: jätehuolto, sähkö, lämmitys, vesi, kodin kiinteistön korjaus, kodin puhtaanapito ja irtaimiston kuluminen
- 4) Vaatehuollosta aiheutuvat kustannukset kuten pesu ja pienet korjaukset
- 5) Omalla autolla ajettujen, tavanomaisten, perhehoidon arkeen kuuluvien ajojen matkakulut
- 6) Puhelinmaksut. Oman puhelimen ja siitä aiheutuvat kulut asiakas maksaa itse
- 7) Vakuutukset ja verot

Perustelluista syistä kulukorvausta voidaan korottaa, mutta niistä sovitaan toimeksiantosopimuksessa.

6.3 Palkkiot ja kulukorvaus perhehoidon keskeytyksen ajalta

Perhehoitajan vapaan aikana hoitopalkkio maksetaan perhehoitajalle täysimääräisenä, kulukorvauksesta vähennetään ateriakorvaus. Mikäli perhehoitajan vapaan aikana sijaishoitaja toimii perhehoitajana vakituisen perhehoitajan kodissa, maksetaan kulukorvaukset vakituiselle perhehoitajalle, ellei toisin sovita.

Perhehoitajasta johtuvasta syystä esim. sairausloma, sijoittaja maksaa pitkäaikaisessa perhehoidossa hoitopalkkion Kelan sairausvakuutuspäivärahan omavastuuajalta (sairastumispäivä + yhdeksän arkipäivää). Jos hoidettavan hoito järjestyy perhehoitokodissa sairauslomasta huolimatta, kulukorvaus maksetaan täysimääräisenä. Jos hoidettavan hoito järjestetään kodin ulkopuolella, kulukorvauksesta vähennetään ateria-korvaus.

Sairauslomasta tulee olla lääkärintodistus ja siitä on ilmoitettava välittömästi perhehoitajalle nimetyille vastuutyöntekijälle. Asiakkaan sijoittamisesta keskeytyksen ajalle sovitaan perhehoidon vastuutyöntekijän kanssa.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa perhehoitajasta riippumattomasta syystä, kun hoidettava on esim. sairaalahoidossa, kuntoutuksessa tai omaisten luona, perhehoitajalle maksetaan hoitopalkkio ja kulukorvaus viisi vrk täysimääräisenä. Jos keskeytys kestää yli viisi vrk, vähennetään päivittäisestä hoitopalkkiosta 50 % ja kulukorvauksesta aterioiden osuus. Jos keskeytys kestää yli 30 vrk, palkkion ja kulukorvauksen maksaminen päättyy, lukuun ottamatta asumista.

Perhehoidon maksujen maksamisen edellytyksenä on, että perhehoitaja pitää yhteyttä esim. sairaalassa olevaan henkilöön ja on yhteistyössä hoitopaikan kanssa. Hoidettavan tulo- ja lähtöpäivää ei lasketa poissaolopäiviksi.

Lyhytaikaisessa ja osavuorokautisessa perhehoidossa:

Mikäli perhehoitaja saa tiedon sovitun hoitopäivän tai -jakson peruuntumisesta yli kolme vuorokautta ennen hoidon alkamista, perhehoitajalle ei makseta hoitopalkkiota eikä kulukorvausta.

Mikäli perhehoitaja saa tiedon sovitun hoitopäivän tai -jakson peruuntumisesta alle kolme vuorokautta ennen hoidon alkamista eikä tilalle sijoiteta toista asiakasta, perhehoitajalle maksetaan hoitopalkkio ja kulukorvaus suunnitellun hoitajakson mukaisesti, kuitenkin enintään kolmelta vuorokaudelta.

Pitkäaikaisen perhehoidon perhehoitajan koulutuksessa oloajalta perhehoitajalle maksetaan palkkio ja kulukorvaus täysimääräisenä silloin, kun koulutus on ennalta sovittu ja sijoittajatahon järjestämä. Muuhun koulutukseen osallistumisesta ja kustannuksien korvauksesta on sovittava erikseen ja etukäteen perhehoitajalle nimetyn vastuutyöntekijän (yhteyshenkilö) kanssa. Sijoittajakunta osallistuu koulutuskustannuksiin perhehoidossa olevien asiakkaidensa määrän suhteessa.

Sijaishoito perhehoitajan vapaan ja muun poissaolon aikana

Kunta tai kuntayhtymä voi järjestää perhehoitajan vapaan tai muun tilapäisen poissaolon ajaksi tarvittavan sijaishoidon tekemällä 6 §:ssä säädetyt edellytykset täyttävän henkilön kanssa toimeksiantosopimuksen, jolla tämä sitoutuu huolehtimaan sijaishoidosta perhehoitajan kotona. Sijaishoito voidaan järjestää edellä tarkoitettulla tavalla, jos perhehoitaja suostuu siihen ja järjestely arvioidaan hoidettavan henkilön edun mukaiseksi.

Sijaishoitajan kanssa tehtävässä toimeksiantosopimuksessa sovitaan:

- 1) sijaishoitajalle maksettavan hoitopalkkion määrästä ja suorittamisesta;
- 2) tarvittaessa sijaishoitajalle aiheutuvien kustannusten korvaamisesta;
- 3) toimeksiantosopimuksen voimassaolosta; sekä
- 4) tarvittaessa muista sijaishoitoa koskevista seikoista.

Sijaishoitaja ei ole työsuhteessa sopimuksen tehneeseen kaupunkiin. Sijaishoitajalle järjestettävästä koulutuksesta ja tuesta on voimassa, mitä niistä perhehoitajan osalta 15 §:ssä säädetään ja sijaishoitajan sosiaaliturvasta, mitä siitä perhehoitajan osalta 20 §:ssä säädetään.

Kun sijaishoito tapahtuu vakituisen perhehoitajan kotona, sijaishoitajalle maksetaan hoitopalkkio. Kulukorvaus maksetaan vakituiselle perhehoitajalle.

Kun sijaishoito tapahtuu sijaishoitajan kotona, sijaishoitajalle maksetaan lyhytaikaisen perhehoidon palkkio 14 vrk osalta ja tätä pidemmältä ajalta pitkäaikaisen perhehoidon palkkio.

6.4 Käynnistämiskorvaus

Lain mukaan uutta perhehoitosijoitusta käynnistettäessä hoitajalle voidaan maksaa hoidon käynnistämistä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista käynnistämiskorvausta; esim. asuntoon kohdistuvat välttämättömät muutostyöt, kalusteet, vuodevaatteet. Käynnistämiskorvausta myönnetään hakeuksen perusteella todellisiin, tapauskohtaisesti harkittaviin ja hankittaviin kuluihin silloin, kun korvausta ei voida saada muiden järjestelmien kautta. Käynnistämiskorvausta ei pääsääntöisesti myönnetä tavanomaisiin kodin varustukseen kuuluviin kodinkoneisiin.

Vammaisten tarvitsemat asunnon muutostyöt ja apuvälineet tulee ensisijaisesti hankkia sosiaalihuolto- tai vammaispalvelulain nojalla ja terveydenhuollon lääkinnällisen kuntoutuksen nojalla.

Käynnistämiskorvauksena tehdyt hankinnat ovat kaupungin omaisuutta. Poistoaika on 4 vuotta, siten että kunakin vuonna poistuu neljäsosa (25 %) hankinnan arvosta. Mikäli hoito päättyy lyhemmän ajan kuluessa, voidaan kohtuus ja tilanne huomioiden kuoleutumaton osa käynnistämiskorvauksesta periä takaisin. Poistojen jälkeen käynnistämiskorvauksella tehdyt hankinnat ovat perhehoitajan omaisuutta.

Vuonna 2019 käynnistämiskorvaus on maksimissaan 2983,40€. Käynnistämiskorvauksen käytöstä tehdään hankintasuunnitelma ja kustannusarvio. Myönnetty käynnistämiskorvaus merkitään toimeksiantosopimukseen. Hyväksytyistä hankinnoista aiheutuneet kustannukset maksetaan kuitteja vastaan.

6.5 Matkakorvaukset

Kustannusten korvauksissa muut kulut sisältävät kohtuulliset perhehoidon asiakkaasta johtuvat matkakustannukset esim. tavanomaiset ostosmatkat, apteekissa, kampaajalla tai harrastuksissa käynnit.

Asiakkaan sairaanhoito- tai kuntoutusmatkoihin haetaan Kelan matkakorvausta. Asiakas maksaa omavastuusuuden itse.

Perhehoidettavan tuloista voidaan korvata pidemmät virkistysmatkat (esim. ulkomaille) rahatilanteen mukaan ja edunvalvojan kanssa sovittuna.

Matkakulut korvataan perhehoitajan osallistuessa sijoittajatahon järjestämään koulutukseen, tai erikseen sovittaessa esim. kuntoutussuunnitelmapalaveriin, Kelan sv - korvauksen mukaisesti (v.2019: 0,20 € /km). Lyhytaikaisessa perhehoidossa matkakulujen korvaamisesta sovitaan erikseen (esimerkiksi asiakkaan haku perhehoitoon).

7 Perhehoitajan asema

7.1 Perhehoitajan oikeus vapaaseen

Pitkäaikaista perhehoitoa toteuttavalla perhehoitajalla on oikeus kolmen (3) päivän vapaaseen kutakin sellaista kalenterikuukautta kohden, jona hän on toiminut perhehoitajana vähintään 14 vuorokautta. Kaupunki auttaa yhteistyössä perhehoitajan kanssa vapaan aikana perhehoidossa olevan henkilön hoidon järjestämisessä.

Vapaa on pidettävä saman kalenterivuoden aikana, kun se on ansaittu. Joustoa voi olla vuodenvaihteessa. Liikaa pidetyt vapaat peritään takaisin, mikäli perhehoito loppuu kesken vuoden. Eryteisestä syystä voidaan perhehoitajalle maksaa vapaa rahana, jolloin perhehoitaja järjestää hoidon itse ja ilmoittaa hoidon järjestämisajankohdan ja -tavan sijoittajakuntaan. Lisäksi tulee huomioida hoidettavien omat toiveet lyhytaikaisesta hoitopaikasta.

Vapaan pitämisestä on ilmoitettava vähintään kuukautta ennen sen alkamista toimeksiantosopimukseen merkitylle yhteyshenkilölle ja toimistosihteerille.

Lyhytaikaiselle perhehoitajalle vapaa korvataan palkkiona. Oikeus vapaaseen syntyy, kun hoitovuorokausia on vähintään 14 kalenterikuukaudessa perhehoidon yhtä asiakasta kohden.

7.2 Perhehoitajan sosiaaliturva ja vakuutukset

Perhehoitajan eläketurvasta säädetään kunnallisessa eläkelaisissa (549/2003). Perhehoitajan eläketurva määräytyy peruseläketurvan mukaisesti ja kertyvän eläkkeen suuruus määräytyy hoitopalkkion mukaan. Perhehoitaja voi jäädä eläkkeelle 63 - 68 -vuotiaana. Perhehoitajan tulee informoida sijoittajakuntaa eläkkeelle siirtymisestä vähintään 3 kk aikaisemmin.

Perhehoitajan tapaturmavakuutuksesta säädetään tapaturmavakuutuslaissa (608/1948). Kunta vastaa perhehoitajan vakuuttamisesta. Perhehoidettavan perhehoidossa aiheuttamiin vahinkoihin ei ole kunnalla vakuutusta. Tämän vuoksi on suositeltavaa, että perhehoitaja ottaa laajennetun kotivakuutuksen. Pitkäaikaisen perhehoidettavan omaisuus sisältyy perhehoitajan koti-irtaimiston vakuutukseen. Perhehoitaja vastaa hoidettavalle, tämän omaisuudelle tai ulkopuolisille aiheuttamistaan vahingoista. Vahingon sattuessa asia selvitetään yhdessä perhehoitajan ja sijoittajan kanssa.

7.3 Perhehoitajan tuki ja valvonta

Perhehoitajalla on oikeus saada tukea työlleen. Perhehoitajien koulutus ja työnohjaus järjestetään kaupungin toimintana, yhteistyössä oppilaitosten kanssa, hankkeiden kautta tai ostopalveluna määrärahojen puitteissa. Koulutuksen sisällössä pyritään ottamaan huomioon perhehoitajien aikaisempi koulutus ja perhehoidon kulloisetkin tarpeet.

Vastuu perhehoidon lähiohjauksen järjestämisestä on toimeksiantosopimuksessa nimetyllä vastuutyöntekijällä. Vastuutyöntekijä tekee perhehoitokotiin säännöllisiä ohjaus- ja tukikäyntejä vähintään kerran vuodessa. Näillä käynneillä huomioidaan mm. perhehoitajan työssä jaksamisen tuki ja koulutustarpeet. Ohjaus- ja tukikäynneillä päivitetään tarvittaessa toimeksiantosopimus ja/tai hoidettavan hoito- ja palvelusuunnitelmaa. Tämän lisäksi yhteydenottoja perhehoitajaan tulee olla vähintään neljä kertaa vuodessa.

Kaupunki järjestää perhehoitajille 1-2 koulutuspäivää vuodessa yhteistyössä kuntien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Perhehoitajalla on mahdollisuus saada tarvittaessa työnohjausta ja/tai mentorointia kaupungin käytäntöjen mukaisesti. Työnohjaus ei vähennä hoitopalkkioita ja kulukorvausta. Perhehoitajalla on mahdollisuus osallistua vertaisryhmätoimintaan. Vertaisryhmätapaamiset voivat olla kaupungin järjestämiä tai itseohjautuvia.

Kunta vastaa perhehoidon valvonnasta. Sekä sijoittajakunnan että sijoitus- kunnan sosiaalihuollosta vastaava toimielin voi tarkastaa perhehoitokodin toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät tilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy (Perhehoitolaki 263/2015, 22§)

Perhehoitajalle annettava tuki ja valvonta ovat lähellä toisiaan. Onnistuneen valvonnan perusta on se, että kunnan vastuutyöntekijä tietää, miten perhehoitaja jaksaa työssään. Asiakaspalautteen perusteella tarkastuskäyntejä voidaan tehdä perhehoitokotiin tarpeen mukaan (Perhehoitolaki 263/2015, 22§).

Kunnan on tarvittaessa järjestettävä toimeksiantosopimuksessa sovittavalla tavalla perhehoitajalle hyvinvointi- ja terveystarkastuksia. Päätoimiselle perhehoitajalle annetaan mahdollisuus hyvinvointi - ja terveystarkastukseen vähintään joka toinen vuosi.

7.4 Perhehoitajan ilmoitusvelvollisuus

Perhehoitaja on velvollinen ilmoittamaan perhehoidossa tapahtuneista muutoksista vastuutyöntekijälle siihen kuntaan, joka on sijoittanut hoidettavan sekä kuntaan, jossa perhekoti sijaitsee (Perhehoitolaki 263/2015 21§). Perhehoitaja on velvollinen ilmoittamaan mm. seuraavista muutoksista:

- aikomuksestaan ottaa lyhyt- tai pitkäaikaiseen perhehoitoon muita henkilöitä
- perhehoitoon sijoitettujen henkilöiden kotikunnat
- perhesuhteisiin ja perheen olosuhteisiin ja terveyteen liittyvät muutokset
- suunnitellut vapaat ja niiden aikaiset järjestelyt vähintään kuukautta aiemmin
- ulkomaanmatkat perhehoidossa olevan henkilön kanssa
- sattuneet tapaturmat, väkivallanteot ja niiden vaatimat toimenpiteet (kirjallisena)
- kasvuun, kehitykseen, turvallisuuteen liittyvät tapahtumat
- sairauslomasta välittömästi
- asiakkaan vakavammista sairauksista, tapaturmista ja sairaalassaolosta

- aikomuksestaan muuttaa
- muista mahdollisista tärkeistä perhehoitotyöhön vaikuttavista asioista

Olosuhteiden muutosta koskevan ilmoituksen viivästyminen johtaa perhehoitajalle liikaa maksetun palkkion takaisin perintään.

7.5 Vaitiolovelvollisuus ja tietojensaanti

Perhehoitajaa sitoo elinikäinen vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuus pätee myös hoitosuhteen päättymisen jälkeen ja se sitoo myös perhehoitajan muuta perhettä. Perhehoitajalla on oikeus saada sellaiset hoidettavaa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä hoidon toteuttamiseksi. Perhehoitajan tulee säilyttää asiakkaiden paperit lukollisessa paikassa. Asiakassuhteen päättyessä asiakaspaperit tulee palauttaa asiakkaan kotikuntaan perhehoidon vastuutyöntekijälle.

8 Perhehoidon päättyminen

Perhehoidon kesto on arvioitava toimeksiantosopimuksessa. Jos toimeksiantosopimuksessa ei ole toisin sovittu, voidaan toimeksiantosopimus irtisanoa päättämään irtisanomista seuraavan kahden kuukauden kuluttua. Irtisanomisesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus.

Jos perhekoti tai siellä annettava hoito todetaan sopimattomaksi tai puutteelliseksi, kaupunki pyrkii työnhjauksella ja muilla toimenpiteillä saamaan hoidon tason hyvän hoidon kriteerien mukaiseksi. Mikäli tilanne ei korjaannu sijoittajan määrittelemässä kohtuullisessa ajassa, toimeksiantosopimus voidaan purkaa välittömästi. Tällöin perhehoitaja palauttaa ennakkona saamansa perhehoitomaksut.

Perhehoidon asiakkaan kuollessa toimeksiantosopimuksen voimassaolo lakkaa heti. Hoitajalle maksetaan seitsemän (7) vuorokauden ajalta hoitopalkkio ja kulukorvaus aterikorvausta lukuun ottamatta. Perhehoidossa olevan henkilön kuollessa perhehoitajan tulee ottaa välittömästi yhteyttä perhehoitajalle nimettyyn vastuutyöntekijään (yhteyshenkilö).

Perhehoidon päättyessä perhehoitajasta riippumattomasta syystä, asiakkaan kuolemaa lukuun ottamatta, maksetaan hoitopalkkio ja kulukorvaus, aterikorvausta lukuun ottamatta, irtisanomisajalta.

9 Perhehoitoon sijoitettua henkilöä koskevat asiat

Perhehoidon toteuttamisesta sovitaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa, palvelusuunnitelmassa ja/tai kehitysvammaisten osalta erityishuolto-ohjelmassa. Perhehoitosijoitus valmistellaan siten, että sijoitetulla, hänen omaisillaan ja perhehoitajalla on mahdollisuus tutustua toisiinsa perhehoidon suunnitteluvaiheessa.

9.1 Perhehoidon asiakasmaksu

Pitkäaikaisesta perhehoidosta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä asiakasmaksu:

- Hoitajan kotona tapahtuva perhehoidon asiakasmaksu kattaa asumisesta, asumiseen kuuluvista yleisistä aineista ja tarvikkeista, siivouksesta, pyykkihuollosta, ruuasta, hoidosta ja hoivasta aiheutuvat kulut. Asiakasmaksu on enintään 85 % asukkaan säännöllisistä nettotuloista.
- Hoidettavan kotona tapahtuva perhehoidon asiakasmaksu kattaa asumiseen kuuluvista yleisistä aineista ja tarvikkeista, siivouksesta, pyykkihuollosta, ruuasta, hoidosta ja hoivasta aiheutuvat kulut. Asiakasmaksu on enintään 85 % asukkaan säännöllisistä nettotuloista, josta on vähennetty asumisen kulut (vuokra, yhtiövastike, lämmitys, sähkö, vesi, jätehuolto, kotivakuutus, kiinteistövero). Avio-/Avoparilta asumismenoista huomioidaan asiakkaalta puolet.
- Hoitoa saavan henkilökohtaiseen käyttöön tulee jäädä vähintään 15 % nettotuloista ns. käyttövara. Käyttövara on vähintään toimeentulotuen perusosa vähennettynä ravinto-osuudella (vuonna 2018 251,13 euroa kuukaudessa). Perhehoidossa asiakas maksaa itse mm. lääkekulut ja terveydenhuollon menot käyttövarasta. Maksua tarkistetaan, mikäli tulot tai perheolosuhteet muuttuvat.

Perhehoidon asiakasmaksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia todellisia kustannuksia.

Lyhytaikaisesta ja osavuorokautisesta perhehoidosta peritään seuraavat asiakasmaksut:

- Lyhytaikainen perhehoito: kunnan määrittämän asiakasmaksu (vuonna 2019 lapsilla 11,40 €/vrk ja aikuisilla 24,90 €/vrk)
- Osa-aikainen perhehoito: puolet lyhytaikaisen perhehoidon asiakasmaksusta

Perhehoidosta, joka on järjestetty omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajaksi, peritään asiakasmaksulain mukainen asiakasmaksu.

9.2 Perhehoitoon sijoitetun henkilön yksityisvarat

Palvelusuunnitelmassa sovitaan perhehoidossa olevan henkilön yksityisvarojen hoidosta. Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevalle asiakkaalle tulee jäädä käyttöön käyttövara, joka on vähintään toimeentulotuen perusosa vähennettynä ravinto-osuudella (vuonna 2018 251,13 euroa kuukaudessa). Perhehoitoon sijoitetun saamat työtulot /työosuusrahat jäävät hänen omaan käyttöönsä.

Perhehoitaja ylläpitää asiakkaan omaisuusluetteloita. Perhehoitajan tulee pitää kirjaa asiakkaan käyttövarojen käytöstä.

Eriyishuollon päätöksellä sijoitetun alaikäisen perhehoidon asiakkaan käyttövaroista ja erikseen korvattavista hankinnoista sovitaan erikseen.

Perhehoidossa olevalle henkilölle nimetään tarvittaessa edunvalvoja, mikäli henkilö ei kykene itse valvomaan etuaan ja huolehtimaan itsestään. Edunvalvoja voidaan määrätä täysi-ikäiselle tai alle 18 v. lapselle vanhempien

rinnalle hoitamaan raha-asioita. Edunvalvojan kanssa sovitaan tilin käytöstä ja käyttövaran määrästä (kuukausirahat ym.).

10 Asiakkaan katoaminen perhekodista

Asiakkaan kadotessa tulee toimia välittömästi seuraavan mallin mukaisesti: Perhehoitaja tarkastaa perhehoitokodin tilat ja pihan nopeasti. Jos asiakas on poistunut perhehoitokodista, tehdään aina katoamisilmoitus poliisille mahdollisimman pian puhelinumeroon 112. Katoamisilmoitusta tehdessä tulee kertoa katoamispaikka- ja aika, kadonneen henkilötiedot ja tuntemerkit. Katoamisilmoituksen teon jälkeen tiedotetaan asiasta omaisille ja perhehoidon vastuutyöntekijälle kuntaan. Kun asiakas löytyy, ilmoitetaan välittömästi poliisille, omaisille ja perhehoidon vastuutyöntekijälle. Asiakkaan katoaminen selvitetään perhehoitajan ja vastuutyöntekijän kesken. Perhehoitajalle järjestetään tarvittava tuki.

11 Asiakkaan kuolema perhehoitokodissa

Mikäli hoitavan lääkärin kanssa ei ole muuta toimintatapaa sovittu, toimitaan seuraavan mallin mukaisesti:

Perhehoitaja soittaa yleiseen hätänumeroon 112 ja pyytää puhelun yhdistämistä poliisille. Perhehoitaja ilmoittaa asiakkaan kuoleman epäilystä poliisille. Poliisityöpari tulee perhehoitajan kotiin ja toteaa tilanteen. Samalla suljetaan pois mahdollinen rikosepäily. Tämän jälkeen poliisi huolehtii vainajan kuljetuksen järjestämisestä lähimpään terveyskeskukseen, jossa lääkäri toteaa kuoleman.

Perhehoitajan tulee ilmoittaa asiasta välittömästi omaisille ja perhehoitajalle nimetyille kunnan vastuutyöntekijälle (yhteyshenkilö). Asiakkaan omaisiin otetaan yhteyttä myös kunnasta. Perhehoitajalle järjestetään tarvittava tuki. Perhekodissa voidaan järjestää muistotilaisuus mahdollisesti yhteistyössä seurakunnan kanssa.